

Järnvägsplan – val av lokaliseringsalternativ inkl MKB

Ostkustbanan, dubbelspår Gävle-Kringlan

BEDÖMNINGSGRUNDER

Bedömningsgrunder för målpuppfyllelse.

Värdering	Godstransporter	Persontransporter och tillgänglighet	Trafikering	Miljöpåverkan
Stora negativa konsekvenser	Alternativet medför en stor försämring av kapacitet/robusthet och omöjliggör anslutningar till hamn och industrier vilket medför mycket sämre konkurrenskraft	Alternativet medför en stor försämring av restider, stationslägen försvinner och mycket försämrade tillgänglighet till strategiska målpunkter	Alternativet medför en stor försämring av punktlighet och trafiksäkerhet. Utbyggnaden sker med mycket stora störningar.	Alternativet medför stora konsekvenser för omgivande landskap, stadsmiljö samt för skyddade och värdefulla miljöer. Det medför en stor försämring för järnvägens gentemot andra trafikslag.
Måttliga negativa konsekvenser	Alternativet medför måttliga försämringar av kapacitet/robusthet och försämrade anslutningar till hamn och industrier vilket medför sämre konkurrenskraft	Alternativet medför måttliga försämringar av restider, oattraktiva stationslägen och en försämrade tillgänglighet till strategiska målpunkter	Alternativet medför en måttlig försämring av punktlighet och trafiksäkerhet. Utbyggnaden sker med stora störningar.	Alternativet medför måttliga konsekvenser för omgivande landskap, stadsmiljö samt för skyddade och värdefulla miljöer. Det medför en måttlig försämring för järnvägens konkurrenskraft gentemot andra trafikslag.
Små negativa konsekvenser	Alternativet medför små försämringar av kapacitet/robusthet och försämrade anslutningar till hamn och industrier vilket medför något sämre konkurrenskraft	Alternativet medför en liten försämring av restider, mindre attraktiva stationslägen och en något försämrade tillgänglighet till strategiska målpunkter	Alternativet medför en liten försämring av punktlighet och trafiksäkerhet. Utbyggnaden sker med störningar.	Alternativet medför små konsekvenser för omgivande landskap, stadsmiljö samt för skyddade och värdefulla miljöer. Det medför små försämringar för järnvägens konkurrenskraft gentemot andra trafikslag.
Försumbar eller ingen konsekvens	Försumbar eller ingen konsekvens	Försumbar eller ingen konsekvens	Försumbar eller ingen konsekvens	Försumbar eller ingen konsekvens
Små positiva konsekvenser	Alternativet medför små förbättringar av kapacitet/robusthet och förbättrade anslutningar till hamn och industrier vilket medför något bättre konkurrenskraft	Alternativet medför små förbättringar av restider, attraktiva stationslägen och en något förbättrade tillgänglighet till strategiska målpunkter	Alternativet medför en liten förbättring av punktlighet och trafiksäkerhet. Utbyggnaden sker med måttliga störningar.	Alternativet medför små förbättringar för omgivande landskap, stadsmiljö samt för skyddade och värdefulla miljöer. Det medför små förbättringar för järnvägens konkurrenskraft gentemot andra trafikslag.
Måttliga positiva konsekvenser	Alternativet medför förbättringar av kapacitet/robusthet och förbättrade anslutningar till hamn och industrier vilket medför bättre konkurrenskraft	Alternativet medför förbättrade restider, mer attraktiva stationslägen och förbättrade tillgänglighet till strategiska målpunkter	Alternativet medför förbättringar av punktlighet och trafiksäkerhet. Utbyggnaden sker med små störningar.	Alternativet medför förbättringar för omgivande landskap, stadsmiljö samt för skyddade och värdefulla miljöer. Det medför förbättringar för järnvägens konkurrenskraft gentemot andra trafikslag.
Stora positiva konsekvenser	Alternativet medför stora förbättringar av kapacitet/robusthet och förbättrade anslutningar till hamn och industrier vilket medför mycket bättre konkurrenskraft	Alternativet medför mycket förbättrade restider, mycket attraktiva stationslägen och mycket förbättrade tillgänglighet till strategiska målpunkter	Alternativet medför en stor förbättring av punktlighet och trafiksäkerhet. Utbyggnaden sker med försumbara störningar.	Alternativet medför stora förbättringar för omgivande landskap, stadsmiljö samt för skyddade och värdefulla miljöer. Det medför stora förbättringar för järnvägens konkurrenskraft gentemot andra trafikslag.

BEDÖMNINGSGRUNDER

Bedömningsgrunder för miljöaspekter

Värdering	Landskaps- och stadsbild	Naturmiljö	Rekreation och friluftsliv
Stora negativa konsekvenser	Där föreslagna åtgärder innebär stor kontrast till omgivande landskap eller där omfattande järnvägsanläggning påverkar orienterbarhet, invanda stråk, landmärken och utblickar.	Där värdekärnan i områden med höga dokumenterade naturvärden, såsom värdefulla vattendrag, områden med hög biodiversitet eller som hyser sårbara/hotade arter, förstörs eller försvinner. Järnvägen leder till fragmentering av naturmiljön som starkt påverkar organismers rörelsemönster och spridningsförmåga.	Uppstår då områden med höga dokumenterade värden för det rörliga friluftslivet starkt påverkas och möjligheten att utöva aktiviteter med rekreativa värden förstörs eller starkt försämras. Om tillgängligheten till dessa områden drastiskt försämras genom barriäreffekter innebär det också stora negativa effekter.
Måttliga negativa konsekvenser	Där föreslagna åtgärder kontrasterar till omgivande landskap eller där omfattande järnvägsanläggning påverkar orienterbarhet, invanda stråk, landmärken och utblickar i liten grad.	Uppstår när delar av områden med höga naturvärden förstörs eller påverkas negativt på annat sätt.	Måttliga konsekvenser uppstår om mindre rekreationsområden starkt påverkas eller om tillgängligheten till områden försämras betydligt. Om mindre delar av ett större rekreationsområde påverkas negativt innebär det också måttlig negativ konsekvens. Om upplevelsevärde försämras men möjligheten till rekreation kvarstår innebär det också måttlig negativ konsekvens.
Små negativa konsekvenser	Uppstår där järnvägsanläggningen harmonierar med omgivande landskap och underordnar sig landskapets skala och struktur, vilket påverkar upplevelsen av landskapet i liten grad.	Uppstår när projektet till största delen påverkar naturområden utan högre naturvärden eller när påverkan på ekosystemet eller biologisk mångfald är obetydlig.	Om järnvägen medför mindre försämringar vad gäller tillgänglighet eller upplevelsevärde i ett område.
Försumbar eller ingen konsekvens	Förändringar medför mycket liten påverkan på det omkringliggande landskapet eller stadsbilden. Mindre justeringar i järnvägsanläggningen kan utföras vilket kan leda till både små negativa effekter eller små positiva effekter.	Påverkan på naturmiljön oavsett om den går genom naturområden med höga värden eller ringa värden påverkas i samma utsträckning som tidigare. Mindre förändringar på den befintliga järnvägsanläggningen bedöms inte medföra någon negativ eller positiv konsekvens för den biologiska mångfalden.	Om järnvägen medför mindre försämringar vad gäller tillgänglighet eller upplevelsevärde i ett område.
Positiva konsekvenser	Ny mark tillkommer eller kan återskapas. Den bästa effekten ges om det störande elementet helt avlägsnas. Det ska också vara möjligt att justera en åtgärd så att den bättre harmoniserar med omgivningen.	Uppstår när projektet medför förbättringar vad gäller viltpassager, t.ex. vid rivning och återställning, alternativt trummor, ekodukt, landskapsbro etc. där järnvägen tidigare utgjort barriär. Värdekärnan med områden med höga naturvärden förbättras. Sårbara/hotade arter ges en förbättrad levnadsmiljö och större chans att återhämta sig.	Om järnvägsanläggningen medför förbättringar vad gäller tillgänglighet, t.ex. vid rivning och återställning, alternativt planskilda korsningar där järnvägen tidigare utgjort barriär.

BEDÖMNINGSGRUNDER

Bedömningsgrunder för miljöaspekter, fortsättning.

Värdering	Kulturmiljö	Boendemiljö och säkerhet	Vattenresurser och dricksvatten
Stora negativa konsekvenser	När påverkan sker i en kulturmiljö med högt bevarandevärde (i ett nationellt perspektiv). Påverkan innebär ett direkt intrång i miljöns värdekärnor eller ett intrång vilket får till följd att samband och strukturer bryts. Intrånget i miljön leder till att upplevelsevärden och pedagogiska värden går förlorade.	Stor påverkan på människors hälsa eller på deras upplevelse av intrånget från järnvägsmiljön. Stora konsekvenser uppstår också om riktvärden överskrids (t.ex. för buller) och inte kan åtgärdas inom vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Såväl synliga som mentala samband och strukturer i bebyggelsen bryts. Barriäreffekterna ökar betydligt. Många fastigheter löses in.	Uppstår när utsläpp av vissa förorenande ämnen, kontinuerligt eller tillfälligt, orsakar långvarig förorening av grundvatten- eller ytvattenresurser. Stora konsekvenser uppstår om större vattentäkter slås ut eller om framtida grundvattenuttag omöjliggörs.
Måttliga negativa konsekvenser	När en kulturmiljö fragmenteras så att dess helhet inte kan uppfattas. Strukturer och samband försvagas och blir mindre tydliga. Enstaka kulturvärden, välbevarade, unika eller på annat sätt värdefulla i ett regionalt perspektiv går förlorade.	Måttlig påverkan på människors hälsa eller på deras upplevelse av intrånget från järnvägsmiljön. Måttliga konsekvenser uppstår också om trafiken orsakar buller över riktvärdena men dessa endast överskrids i ett fåtal fall efter vidtagna skyddsåtgärder. Samband och strukturer i bebyggelsen försvagas. Fysisk och visuell barriäreffekt ökar. Enstaka fastigheter löses in.	Dessa uppstår då enstaka enskilda brunnar ej längre kan användas för vattenförsörjning eller då tillfälliga utsläpp av vissa föroreningar sker till yt- eller grundvatten. Konsekvenserna kan mildras genom åtgärder av olika slag.
Små negativa konsekvenser	Uppstår när enstaka kulturmiljöer påverkas eller tas bort. De enstaka objekten är inte betydelsebärande för kulturmiljöns helhet. Samband och strukturer kan även i framtiden uppfattas.	Liten eller obefintlig påverkan på människors hälsa eller på deras upplevelse av järnvägsmiljön. Små konsekvenser uppstår om boendekvaliteten påverkas utan att riktvärden överskrids. Projektet innebär visuell påverkan, men den fysiska barriäreffekten ökar inte.	Om vattenkvaliteten i yt- och grundvatten som redan har låg status försämras. Små konsekvenser uppstår om grundvattennivån sänks i grundvattenmagasin som redan är kraftigt avsänkta och påverkade av mänsklig verksamhet. Små konsekvenser uppstår då tillfälliga utsläpp av vissa föroreningar sker till yt- eller grundvatten. Konsekvenserna kan mildras genom åtgärder av olika slag.
Försumbar eller ingen konsekvens	Uppstår när inga kulturmiljöer påverkas. Samband och strukturer kan även i framtiden uppfattas.	Liten eller obefintlig påverkan på människors hälsa eller på deras upplevelse av järnvägsmiljön. Små konsekvenser uppstår om boendekvaliteten påverkas utan att riktvärden överskrids.	Små konsekvenser uppstår då tillfälliga utsläpp av vissa föroreningar sker till yt- eller grundvatten. Konsekvenserna kan mildras genom åtgärder av olika slag.
Positiva konsekvenser	Uppstår när projektet medför förbättringar av samband, t ex vid rivning och återställning, alternativt vid säkerställande av kulturbärande element i järnvägsanläggningen i sig.	Positiva effekter om järnvägsanläggningen rivs eller flyttas vilket förbättrar både boendemiljön och säkerheten.	Uppstår om järnvägsanläggningen kan lokaliseras utanför vattentäkter och så långt som möjligt undvika känsliga grundvattenmagasin.

BEDÖMNINGSGRUNDER

Bedömningsgrunder för miljöaspekter, fortsättning.

Värdering	Jord- och skogsbruk	Masshantering och förorenade massor	Störningar under byggtiden
Stora negativa konsekvenser	Uppstår om tillgängligheten till produktiv jordbruks- och/eller skogsmark försvinner och ett ekonomiskt lönsamt jord/skogsbruk inte kan bedrivas.	Stora konsekvenser uppstår om projektet medför stora ingrepp i viktiga grus- och bergresurser eller medför stora mängder överskottsmassor som är svåra att inpassa i landskapet. Omfattande hantering av förorenade massor.	Stora konsekvenser uppstår om projektet medför långvariga (kalenderår eller mer) och omfattande störningar i känsliga miljöer.
Måttliga negativa konsekvenser	Uppstår om tillgängligheten till produktiv jordbruks- och/eller skogsmark minskar men inte är avgörande för att ekonomiskt lönsamt jord skogsbruk kan bedrivas även fortsättningsvis. Mindre markområden tas i anspråk.	Uppstår om projektet medför måttliga ingrepp i viktiga grus- och bergresurser eller medför måttliga mängder överskottsmassor. Hantering av förorenade massor.	Måttliga konsekvenser uppstår om projektet medför långvariga (kalenderår eller mer) och måttliga störningar eller kortvariga (månader) och omfattande störningar i känsliga miljöer.
Små negativa konsekvenser	Mark tas i anspråk, men tillgängligheten till produktiv jordbruks- och/eller skogsmark kvarstår och därmed möjliggör ekonomiskt lönsamt nyttjande av naturresursen.	Små konsekvenser uppstår om projektet medför små ingrepp i grus- och bergresurser eller medför små mängder överskottsmassor. Ingen eller obetydlig hantering av förorenade massor.	Små konsekvenser uppstår om anläggningsarbetet medför kortvariga (månader) och mindre störningar i känsliga miljöer.
Försumbar eller ingen konsekvens	Ingen förändringa som kommer att påverka brukandet av jordbruks- och/ eller skogsmark.	Ingen eller obetydlig hantering av förorenade massor.	Normalt drift och underhåll.
Positiva konsekvenser	Uppstår om tillgängligheten till produktiv jordbruks- och/eller skogsmark ökar, exempelvis genom minskad fragmentering av landskapet och minskade fysiska barriäreffekter.	Uppstår om projektet medför massbalans och om befintliga överskottsmassor eller restmaterial kan återanvändas i projektet. Kan även uppstå om hanteringen av förorenade massor medför att marken saneras och blir brukbar.	Kan ej uppstå.